

אמרי שפר אוסף 'רך'

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אברהם אבינו בסוכה - מסופר על רבינו הגאון מווילנא ז"ע (מובא בספר דברי אליהו פ' חיי שרה) שפעם אחת בעת שמחת החג בחול המועד סוכות שאל לסובבים אותו: אמרו לי מנין שקיים אברהם אבינו מצוות סוכה, ולא היה שם מי שישב לו. ענה ואמר הגאון כתוב במדרש וה' ברך את אברהם "בכל" בכל - זו סוכה. השומעים נשארו תמהים ולא הבינו כוונתו ואז ביאר להם בכל ראשי תיבות של: "בסוכות תשבו שבעת ימים. כל האזרח בישראל ישבו בסוכות. למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבת את בני ישראל."

אדם שיש לו ענין של צער, והוא מסיח דעתו ממנו כדי שלא לחשוב עליו ביו"ט ובחווה"מ משום מצות הרגל, ומכוון את דעתו לשמחה, כפי שציווהו קונו לשמוח ברגל - אזי מידה כנגד מידה זוכה ומסייעין לו מן השמים להסיר ולבטל ממנו ענין הצער לגמרי, דכיון דהסיח דעתו ברגל לשמוח ברגל, גם השי"ת מסיר ממנו הצער וסיבתו. וב"פלא יועץ" (ע' סוכה) כתב בשם גורי האר"י: וציוונו לשמוח שמחה של מצוה, והוא סימן טוב לכל השנה, דמי ששמח וטוב לב ולא יצטער בחג הקדוש הזה, מובטח לו שתעלה לו שנה טובה ויהא לעולם שמח.

אדם שלא בא כל השנה ללמוד תורה, שכבר בעלינו לשבת, הוא עם רגל וחצי בחוץ, ובסוף השנה הוא בא לשמוח בשמחת התורה האם התורה גם כן שמחה בו.

"אומר לכם פשוט על דרך המוסר מפני מה מצות סוכה "מצוה קלה" היא. אמר הרבי מסטריקוב: הסוכה היא מצוה יחידה שאי אפשר לקיימה בתוך הבית, אלא חייבים לצאת החוצה אל הרחוב, אל רשות הרבים, ולעשותה בקול רעש גדול, ואם כך אין לך מצוה קלה מזו שכל כולה בחוץ ונגלית לעיני כל!" (לחיים טיש" י"א תשרי תשמ"ה - "דברות קודש" ראה תשס"ח)

אמר הרה"ק מגארליץ ז"ע פעם א' בדרך צחות אודות האנשים הפורקים מעליהם עול התורה והמצוות, ורק ביו"ט אצל הזכרת נשמות באים לביהמ"ד, ואמר: 'מתיר אסורים' אלו האנשים מתירים כל האיסורים שבתורה, אבל 'ומקיים אמונתו' הוא נעשה מאמין בד', 'לישני עפר', כשבא יו"ט אצל הזכרת נשמות ישני עפר, נעשה אז מאמין ובא לביהמ"ד.

אנחנו עברנו כזה ראש השנה שהוא יום הדין הנורא, וכזה יום כיפור קדוש, ואחריו נכנסנו לסוכה ואנחנו בשמחה, אומר לנו הקב"ה - "אם לא תהיו שוטים אראה לכם עוד יותר טוב!" וזה הוא - "שמיני עצרת", ואסמכתא לכך ניתן לראות ממה שכתוב בתורה (שמות יג. כ) "ויסעו מסוכות ויחנו באיתם" - אחרי שנוסעים מסוכות, חונים ב"איתם", שרומז ל"אז איתם ונקיתי מפשע רב כנ"ל. (הרה"ק רבי מנחם מנדל מוארקא ז"ע)

אחר הושענא רבא ישתדל מאוד ללמוד כל הלילה התיקון הנהוג, והכל הולך אחר החיתום והוא גמר דין האדם, ובשמיני עצרת מסירת הפתקין, אי לזאת, ליל הושענא רבא והיום, לו בכח יגבר איש לעבוד את בוראו ולשוב בתשובה שלימה כדת מה לעשות, וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים. [כף אחת סימן כ"ה]

אין לקנות ד' מינים בהקפה, כשהשיק נכתב לתאריך שלאחר החג, דכל שלא נתן המעות - הוא קנין רק מדרבנן, ובד' מינים צריך שיהיה "לכם" מהתורה.

אישה המדליקה נרות לחג, תעשה זאת בסוכה. ואם קשה הדבר, או שישנה סכנה להדליק בסוכה, תדליק מאחורי חלון הנשקף אל הסוכה, כדי שיוסיפו אור ושמחה ליושבים בסוכה. וכשהסוכה רחוקה מהבית, יניחם במקום שמכינים שם צרכי הסעודה.

אל יטען איש מישראל: "התורה ארוכה מארץ מדה ורחבה מיני ים, איני מסוגל".! אמת, ארוכה היא ורחבה, אין לשער את עמקה. אבל... היא נכתבה לבני אדם!

אמר רבי ישראל סלנטר: "העצה היחידה לזכות בדין, היא להיות איש שרבים צריכים לו!" ואמר הסבא מקלם: "וזהו 'וכלן נסקרים בסקירה אחת!' דאע"פ שדנים כל אחד לבדו, עצם הדין הוא עד כמה האדם שייך לכלל". (דעת חכמה ומוסר" ח"ב)

אע"פ שעיקר דירת האדם בסוכות היא בסוכה מ"מ ראוי לכסות במפות גם את השולחנות שבבית, והטעם: כיון שנמצא גם בבית יש לו גם שם להרגיש את היר"ט (פמג"ד מש"ז תרלט א, א"ר תרלט א, הגרנ"ק הובא בחוברת בנתיבות ההלכה גליון 25 עמוד 53).

אתרוג שואל את הלולב: 'תגיד אחי, איך אתה כזה רזה?' עונה לו הלולב: 'גם אתה אחרי 3 טבעות תיראה ככה...'

באחד בתי הכנסת, "רווח והצלה יעמוד ליהודים - נא לשמור על רווחים בין המתפללים".

בהו"ר משכימים לבית הכנסת, וזו אחת מחמש השכמות: ר"ה, יוהכ"פ, פורים, וט' באב (שע"ת או"ח תרס"ד). ורמז: וישכם אברהם א - אב, ב - בריאת העולם - ר"ה, ר - רבה - צומא רבה, ה - הושענא רבא, ס-מגילה (מטה משה).

בחוה"מ אין חובה בפת, ולהגר"א יתכן שיש מצווה לאכול פת כל יום. האוכל בשר, דגים וגבינה בקביעות - אל יאכלם אלא בסוכה, אך בלא ברכה על הישיבה בסוכה (סי' תרל"ט מ"ב סקט"ו). שתיית משקאות, ואפילו מים, אם נעשית במהלך הסעודה - אסורה חוץ לסוכה (סי' תרל"ט שעה"צ סקכ"ט). אכילת פירות מותרת מחוץ לסוכה, והמחמיר - הרי זה משובח. ואף תלמיד חכם רשאי להקל בזה (שו"ע שם ב' וביאור"ל).

בכל הכנות לחג יאמר "הריני עושה לכבוד הרגל" וכל דבר שיקנה תהיה מגמת פניו לכבוד הרגל ולכבוד השבעה אושפיזין קדישין, ואם אי אפשר לו להיטפל הוא בכולם יכין מקצתם ויאמר בפה מלא "ברוך א-להים שהחייני וקיימני והגיעני לזמן הזה והעדיף טובו עלי ויתן לי יד ואל לכבד הימים טובים כיד ה' הטובה עלי ומידו נתנו לו, והריני קונה ועושה זה לכבוד הרגל הקדוש ולכבוד השבעה האושפיזין קדישין זכותם יגן עלינו אמן כן יהי רצון". [חמדת ימים סוכות פרק ג' סימן ב']

בשנה זו ישנה תוספת לאושפיזין והיא אושפיזום (שמואל אייזיקוביץ)

בתוך קודש הקדשים אין זו חכמה לעשות יו"ט, דווקא בצאתו מקודש הקדשים, כשעוברים וחולפים להם ימי ראש השנה ויום כיפור, כאשר האדם יוצא מדירת הקבע ונכנס לדירת ארעי, האדם מתחיל לעבור קשיים ואתגרים, ומהם מצליח להגיע לקשר הבורא, ולא לצלול לתהומות הייאוש, אז זהו יום טוב שזוכה לראות את יד השם המכוונת ונמצאת בכל מקום (שיחות קודש-ספינקא)

גבי א"י נאמר [ספרי ראה פ] "ישיבת א"י שקולה כנגד כל המצוות שבתורה", וגבי סוכה נאמר בפיוט ליום ב' "אל תהי מצות סוכות בעיניך קלה כי כנגד כל מצות דת חוקותיה שקולה".

הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת, יפרוס עלינו את סוכת שלומו, ויקויים בנו ויהי בשלם סוכו – שלמה ושלומה ומעונתו בציון. [מנחם ציון]